

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **K. S.**, bývajúcej v M., proti žalovanej **Slovenskej republike – Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp.zn. 5 C 1/2005, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 15. mája 2008, sp.zn. 2 Co 437/2005, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovanej **o d m i e t a .**

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Michalovce rozsudkom zo 4. októbra 2005, č.k. 5 C 1/2005-16 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni 147 120,-- Sk bezúročne do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Zároveň vyslovil, že žiaden z účastníkov a Slovenská republika, nemá právo na náhradu trov konania. Konštatoval, že boli splnené podmienky pre zodpovednosť štátu za škodu vzniknutú žalobkyni nesprávnym úradným postupom v zmysle § 18 zák.č. 58/1969 Zb. Pri vyčíslení výšky škody vychádzal z výmery X. m², ktorá bola žalobkyni nesprávnym úradným postupom zabraná a za X. m² jej priznal v zmysle vyhl.č. 205/1988 Zb. sumu 10,-- Sk, spolu vo výške 147 120,-- Sk. Vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalovanej rozsudkom z 15. mája 2008, sp.zn. 2 Co 437/2005 rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej vyhovujúcej časti ako vecne správny v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. Účastníkom nepriznal právo na náhradu trov

odvolacieho konania. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu. Odvolací súd zdôraznil, že nepochybne ide s poukazom na zák.č. 207/1968 Zb. a § 67a zák.č. 89/1967 Zb. v znení do 30.4.1990 o pasívnu legitímáciu žalovanej.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná, ktorá žiadala rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnili porušením zákona nakoľko v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Poukazovala na znenie § 21 ods. 2 O.s.p., ako aj na ustanovenie § 9 ods. 1 zák.č. 58/1969 Zb. Namietala, že odvolací súd neakceptoval ňou uvádzané dôvody odvolania a najmä neskúmal, či sa skutočne konalo s tými účastníkmi konania, ktorí sú oprávnení v mene štátu zo zákona konať. Bola toho názoru, že v konaní nebola oprávnená za štát konať.

Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu poukázala na to, že v konaní bola vždy žalovaným Slovenská republika. Žiadala preto, aby bol v dovolacom konaní jednoznačne určený žalovaný subjekt.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že odvolací súd sa nemohol odchyliť od právneho názoru dovolacieho súdu, ktorý vo veci ešte nerozhodoval.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

So zreteľom na žalovanou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku pasívnej legitímácie a prípadnej opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci jej bola súdom odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že

zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a žalovanej neznemožnil uplatniť procesné práva priznané jej právnym poriadkom na zabezpečenie jej práv a oprávnených záujmov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné poukázať aj na tú skutočnosť, že spôsobilosť byť účastníkom konania a prípadnú následnú vadu konania v zmysle § 237 písm. b/ O.s.p. je podľa ustálenej súdnej praxe potrebné odlišovať od tzv. vecnej legitímácie účastníka (aktívnej alebo pasívnej), ktorá je z hľadiska prípustnosti dovolania irelevantná (viď R 34/1993). Preto tvrdenia žalovanej uvádzané v dovolaní, ktoré sa týkajú jej pasívnej vecnej legitímácie, sú pre prípustnosť dovolania právne bezvýznamné.

Odňatie možnosti pred súdom konať nemožno vidieť ani v právnych záveroch, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., pretože súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, ani procesné právo účastníka.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli

dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. novembra 2008

JUDr. Vladimír M a g u r a, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková